

Vlada RS

Predsednik dr. Miro Cerar

Zadeva: Seznanitev z rezultati analize projekta Drugi tir

Spoštovani g. Predsednik,

strokovne ekipe Sveta za civilni nadzor projekta Drugi tir (Svet) so opravile prve analize tega projekta, s posebno pozornostjo na stroškovno strukturo projekta, informacije o predvidenem modelu financiranja in procesne postopke priprav za izvedbo projekta. Kljub pomanjkanju nekaterih podatkov, ki nam jih Ministrstvo za infrastrukturo (MI) in Družba za razvoj infrastrukture (DRI) neupravičeno prikrivata, smo zbrali dovolj podatkov za prvo forenzično oceno projekta. Rezultate smo predstavili na javni razgrnitvi v sredo, 1. februarja 2017 na Ekonomski fakulteti. Ker so ti rezultati presenetljivi, vas želimo z njimi seznaniti tudi direktno.

1. Vrednost projekta

Analiza je pokazala veliko prenapihnenost večine stroškovnih postavk projekta. Če upoštevamo obstoječe cene, norme in parametre, prihaja do največjih razlik pri oceni stroškov za gradnjo predorov, kjer so cene prenapihnjene do 80%. (Na primer: neverjetno visoki stroški deponije, pa postavka za nadzor izvedbe in vodenje projekta, kar naj bi ga opravljal prav DRI - je te postavke torej oblikoval zase(!) -, pa neupravičeno »zidanje varnostnih faktorjev«, ...)

Če vsa ta odstopanja od cenovnih standardov seštejemo, ugotovimo, da je ocenjena vrednost projekta, (kar je DRI dal italijanskemu revizorju Geodati dobesedno le v potrditev) prenapihnjena za okoli 570 Mio evrov. Pri takem odstopanju seveda ne moremo predpostaviti, da gre za običajno računsko napako ali razlike v cenah, temveč morajo zanjo obstajati drugi razlogi.

2. Model financiranja

Čeprav še ni jasno, za kakšen model financiranja se bo vaša vlada nazadnje odločila, pa je pomembno dejstvo, da se minister Gašperšič že pogovarja z Madžari, Slovaki in Čehi o sodelovanju pri financiranju projekta. Torej je pravi čas, da opozorimo na velike razlike, ki lahko nastanejo pri različnih oblikah financiranja Projekta.

Če se bo Slovenija odločila za javno financiranje na podlagi mednarodnih posojil, lahko pridobi ta posojila po ceni okrog 1 do 2 odstotni obrestni meri in najema jih lahko sukcesivno, kot bo gradnja potekala.

Če se bo odločila za kakršnokoli obliko »partnerstva« zasebnega ali državnega v obliki kapitalskega vlaganja sosednjih držav, bo morala računati, da bodo partnerji zahtevali 8 – 10 % donosnost vloženega kapitala, dodatno zavarovanje vloženih sredstev in postavili še številne druge zahteve (sodelovanje njihovih podjetij pri gradnji, sodelovanje pri upravljanju transporta ali celo solastništvo dela pretovorne infrastrukture – torej podjetja Luke Koper).

Izbira takega modela financiranja bi stroške projekta podvojila (kar smo matematično dokazali), zato taka izbira ne bi bila samo politično neodgovorno dejanje, temveč povsem v nasprotju s slovenskimi nacionalnimi interesi.

3. Pravne podlage nastajanja projekta

Slovenija ima obsežno, detajlirano in v nekaterih delih precej zapleteno zakonodajo, ki določa postopke oblikovanja večjih investicijskih projektov. Pri tem za področje železniške infrastrukture veljajo določene specifikacije, kar tisti, ki vodijo nastajanje projekta »Drugi tir«, niso upoštevali oz. niso opazili in se v odgovorih na naše zahteve po ustreznih podatkih sklicujejo na napačne zakonske podlage.

Analiza izvedenih postopkov je pokazala, da DRI ni ustrezno sledila zakonskim predpisom, na drugi strani pa je vladi predlagala vrsto preuranjenih sklepov. Ker vlada ni obravnavala oz. še ni sprejela »Investicijskega programa projekta«, je brez ustrezne pravne podlage tako ustanovitev podjetja »2TDK, doo« kot vsa vlaganja vanj oz. proračunske rezervacije za ta projekt. Prav tako je Minister poplačal izdelavo Recenzije brez ustreznega sklepa Komisije, ki jo je v ta namen sam imenoval. Vprašljiva pa je tudi pravna podlaga gradbenega soglasja.

V Svetu ugotavljamo, da se celoten projekt vodi precej po domače, z neupoštevanjem številnih predpisov, kar MI in nazadnje tudi vaša vlada postavlja v čudno luč. Ta pravna nedoslednost pri vodenju projekta odpira vrata za številne pritožbe, tožbe in sodne razveljavitve nekaterih že sprejetih sklepov in odločitev MI in tudi Vlade.

4. Predlog

Spoštovani g. Predsednik, ker se zavedamo, da so informacije, ki vam jih o pripravi tega projekta posredujejo pristojni ministri za (infrastrukturo, finance, gospodarstvo), precej drugačne od naših ugotovitev, predlagamo, da z namenom vaše objektivnejše informiranosti, opravimo s predstavniki vlade poglobljeno razpravo o teh razlikah. Hkrati še enkrat poudarjamo, da tu navajamo samo povzetke analiz naših ekspertov, celotno gradivo pa je na razpolago na naši spletni strani - [KAKŠNA JE REALNA VREDNOST DRUGEGA TIRA](#).

Cenimo vaša prizadevanja, g. Predsednik, da dosledno in uspešno zmanjšujete proračunski primanjkljaj Slovenije in striktno nadzorujete proračunsko porabo, tudi, ko gre za stokrat manjše postavke, kot so te, ki so v igri pri tem projektu. Zato ne razumemo povsem, zakaj se ta projekt nadaljuje na način, kot smo ga opisali, kljub vsem dosedanjim opozorilom in dokazom o napakah.

Strokovno razčiščevanje, ki ga kot civilnodružbena organizacija predlagamo, lahko samo koristi racionalizaciji projekta in ugledu vaše vlade v javnosti. Zato na naš predlog za tak strokovni posvet pričakujemo pozitiven pisni odgovor v predvidenem času.

S spoštovanjem,

Koordinacijski odbor Sveta za civilni nadzor projekta Drugi tir

E-naslov: koalicija@t-2.net

Prejmejo: naslovnik, ministri za finance, infrastrukturo in gospodarstvo, DZ, IP, RS, KPK in mediji